

YÖNETMELİK

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından:

**HURDAYA AYRILAN TÜRK BAYRAKLI GEMİLERİN YERLERİNE YENİ
GEMİ İNŞA EDİLMESİNİN TEŞVİKİNE DAİR YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Ülkemizin deniz ticaret filosunun yenilenmesi, kabatojda ve uluslararası sularda deniz çevresine zararsız, etkin, güvenli, sürdürülebilir bir taşımacılığın oluşturulabilmesini desteklemek üzere; ticari yük taşımacılığında kullanılan gemilerden hurdaya ayrılanların yerine inşa edilecek yeni gemilere verilecek teşvikin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Milli Gemi Sicili veya Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı, 1.000 GT ile 5.000 GT arası, Bakanlığın resmi internet sitesinde yayımlanan gemi sicili için gemi cinsleri tanımlamaları listesinde yer alan sıvı dökme yük, katı dökme yük, konteyner, genel yük (karışık yük) ve özel amaçlı gemiler sınıfındaki ticari yük taşımacılığında kullanılan 20 yaş ve üzeri gemileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 478 inci maddesi ve 490 ıncı maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,
- b) Boş gemi ağırlığı (Lightship): Geminin geçerli stabilite kitapçığında yer alan tekne, makine, donanımlar, yedek parçalar ve tüm sabit cihazların ağırlıklarının metrik ton cinsinden toplamını,
- c) Gemi: Tahsis edildiği amaca uygun olarak kendiliğinden hareket imkanı bulunan, ticari maksatlı yük taşımacılığında kullanılan deniz araçlarını,
- ç) Gemi yaşı: Gemi sicilindeki kayıtlı olan inşaa yılı esas alınarak hesaplanan yaşı,
- d) Gros tonilato (GT): Gemi sicilinde kayıtlı gros tonilatosu,
- e) Hurda fiyatı: Londra Metal Borsası (London Metal Exchange-LME) çelik hurda (LME steel scrap) değerinin %75’i baz alınarak belirlenecek ton başına döviz cinsinden güncel hurda fiyatını,
- f) Hurda gemi: Sökülmek amacıyla gemi söküm bölgesine gelen ve/veya getirilen bu Yönetmelik kapsamındaki gemiyi,
- g) İdare: Denizcilik Genel Müdürlüğünü,
- ğ) Klas kuruluşu: Türk Loydu Uygunluk Değerlendirme Hizmetleri A.Ş.’yi,
- h) Mücbir sebep: Doğal afetler, kanuni grev, genel salgın hastalık, kısmi veya genel seferberlik ilanı ve benzeri sebepleri,
- ı) Taahhütname: İdare tarafından, belirli bir formatta tanzim edilen ve yararlanıcı tarafından imzalanan metni,
- i) Temlikname: Bu Yönetmelik kapsamında yararlanıcıya ödenecek olan hurda teşvik bedelinin devrine ilişkin belgeyi,
- j) Yararlanıcı: Hurda teşvikinden faydalanması uygun bulunan geminin sicil tasdiknamesinde kayıtlı gemi sahibini veya sahiplerini,
- k) Yeni gemi: Söz konusu teşvik kapsamında inşa edilecek gemileri,
- l) Yüklenici: Yararlanıcı ile aralarında yeni geminin inşası için sözleşme yapılmış, 28/6/2015 tarihli ve 29400 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yeri Hakkında Yönetmelik kapsamında Bakanlıktan işletme izin belgesi almış tesisi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Usul ve Esaslar

Genel kurallar

MADDE 5 – (1) Hurda teşvikinden faydalanmak isteyenler, her yılın Haziran ayı içerisinde bu Yönetmelik kapsamında yer alan gemi cinsleri için, Ek-1’de yer alan başvuru formu ve 6 ncı maddede yer alan diğer belgelerle birlikte başvuru yapabilir.

(2) Yapılan hurda teşviki başvurularının, Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi bütçe imkanları doğrultusunda her yıl en fazla beş adet gemi için, yaşı en büyük olan gemiden başlamak üzere değerlendirilmesi yapılır. Kabul edilen

başvurular için İdare tarafından yararlanıcıya, belirlenen toplam teşvik tutarını içeren Teşvik Uygunluk Belgesi düzenlenir.

(3) İkinci fıkraya uyarınca başvurusu kabul edilen yararlanıcının, Teşvik Uygunluk Belgesi düzenlenme tarihinden itibaren dört ay içerisinde yüklenici ile yeni geminin inşasına yönelik sözleşme yaparak İdareye ibraz etmesi gerekir. Aksi halde Teşvik Uygunluk Belgesi hiçbir işleme gerek duyulmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(4) Yararlanıcı sözleşmeyle birlikte Ek-2’de yer alan taahhütname ve Ek-3’te yer alan temliknameyi İdareye ibraz eder.

(5) Hurdaya ayrılacak gemi için verilecek teşvik tutarı, geminin boş ağırlığı ile güncel hurda fiyatının çarpılması suretiyle tespit edilir.

(6) Bu Yönetmelik kapsamında hurdaya ayrılmak üzere sicilden terkin edilen gemiler hiçbir şartta tekrar sicile kaydedilmez.

(7) Hurdaya ayrılacak geminin başvuru tarihi itibarıyla son altı ay yararlanıcının mülkiyetinde olması gerekir.

(8) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonra Milli Gemi Sicili veya Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıt olan gemiler, altı ay süreyle sicilde kaldıktan sonra teşvikten yararlanabilir.

Başvuru şartları

MADDE 6 – (1) Hurda teşvikinden yararlanmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler; başvuru formu ve aşağıdaki belgeler ile birlikte başvuruda bulunur:

a) Tüzel kişiler açısından şirketi birinci derecede temsil ve ilzama yetkili kişilere ait noter tasdikli imza sirkülerinin aslı.

b) Gerçek kişilerde noter onaylı imza beyannamesi, ortaklık olması halinde ise imza beyannamesine ilave olarak tüm ortakların muvafakatının alındığını gösteren noter onaylı belge.

c) Başvuran kişinin vekil olması halinde, vekil adına açıkça “Hurdaya Ayrılan Türk Bayraklı Gemilerin Yerlerine Yeni Gemi İnşa Edilmesinin Teşvikine Dair Yönetmelik kapsamında yapılacak işlemler için İdareye başvuruda bulunmak, taahhütname, temlikname ve diğer belgeleri imzalamak ve takibini yapmak” ibaresinin yer aldığı geçerli bir vekaletname.

ç) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen yetkili kişi ve/veya kişilerin 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamındaki kaçakçılık suçları ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 79 uncu, 157 nci, 161 inci, 252 nci maddeleri ile 197 ila 212 nci maddelerinde yer alan suçların bir veya bir kaçına ilişkin olarak son beş yıl içinde kesinleşmiş cezası bulunmadığına dair adli sicil kaydı belgesi.

d) Gerçek ve tüzel kişilerin vergi dairesine ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına borcunun bulunmadığını gösteren borcu yoktur belgeleri.

e) Gemi boş ağırlığının tespiti için hurdaya ayrılacak geminin teknik kütük dosyasının bulunduğu liman başkanlığından alınacak yazı.

f) Yeni inşa ettirilecek geminin özellikleri ve planlanan inşa süreci.

(2) Hurdaya ayrılacak geminin Milli Gemi Siciline veya Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı olması gerekir.

(3) Başvuru tarihi itibarıyla hurdaya ayrılacak gemi üzerinde sabıka kaydı, seferden men, ipotek, haciz veya herhangi bir takyidat olmaması gerekir.

(4) Hurdaya ayrılacak geminin geçerli Denize Elverişlilik Belgesi olması gerekir.

Hurdaya ayrılacak gemiye ilişkin hususlar

MADDE 7 – (1) Yeni inşa olunan geminin Milli Gemi Sicili veya Türk Uluslararası Gemi Siciline kaydının yapılmasından önce hurdaya ayrılacak geminin sicilden terkin edilerek hurdaya verildiğinin tevsiki yapılır.

(2) Bakanlık tarafından uygun görülen ve gemi geri dönüşüm konularında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarından mücbir sebep, kapasite yetersizliği veya sipariş yoğunluğu gibi sebeplere dayalı olarak hurda teslim işleminin gerçekleştirilemediğinin tevsik olunması veya söz konusu geminin yurt dışında tutulması halinde, İdare tarafından en fazla üç aya kadar ilave süre verilir.

(3) Hurda teşviki için başvurusu kabul edilen geminin hurdaya teslim işlemi sonuçlandırılana kadar siciline satılamaz, devredilemez, başka bayrak altında faaliyet için kiralanamaz şerhi konulur.

Yeni inşa edilecek gemiye ilişkin hususlar

MADDE 8 – (1) Yeni inşa edilecek geminin, 1.000 GT veya üzerinde ve sıvı dökme yük, katı dökme yük, konteyner, genel yük (karışık yük) veya özel amaçlı gemiler sınıfındaki ticari yük taşımacılığında kullanılan gemi cinslerinden olması gerekir.

(2) Yeni inşa edilecek gemi, Teşvik Uygunluk Belgesi düzenlendiği tarihten itibaren en geç üç yıl içerisinde yapımı tamamlanarak Milli Gemi Siciline veya Türk Uluslararası Gemi Siciline yararlanıcı tarafından tescil ettirilir.

(3) Yeni inşa edilecek geminin klas kuruluşu gözetiminde inşa edilmesi zorunludur.

(4) Yeni inşa edilen geminin Milli Gemi Siciline veya Türk Uluslararası Gemi Siciline kaydını müteakip en az beş yıl süresince 18/1/2017 tarihli ve 29952 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gemiler İçin Yetkilendirilmiş Kuruluşlar Yönetmeliği uyarınca yetkilendirilmiş bir kuruluş tarafından düzenlenen klas sertifikalarına sahip olması gerekir.

(5) Yeni geminin Türkiye’de inşa edilmesi ve inşasındaki yerli katkı oranının işçilik dahil en az %50 olması gerekir.

(6) Teşvik kapsamında yeni inşa edilen gemi Milli Gemi Siciline veya Türk Uluslararası Gemi Siciline tescil tarihinden itibaren en az beş yıl süre ile Türk Bayrağı altında işletilir ve bu süre içerisinde siciline, satılmaz, devredilemez, başka bayrak altında faaliyet için kiralanamaz şerhi konulur.

Sigorta

MADDE 9 – (1) Yararlanıcı, inşa halindeki gemi için, inşa süresi ile uyumlu ve teslim tarihine kadar olan süreyi kapsayacak şekilde, yüklenici ile aralarında imzaladıkları sözleşme tutarına göre yapılacak geçerli bir sigorta poliçesinin bir suretini İdareye sunar. Bu sigorta geminin inşası esnasında öngörülebilir her türlü riske karşı gerekli teminatları bulundurur. Anılan sigorta poliçesi aşağıda belirtilen teminat alanlarını kapsar:

a) Tüm inşaat rizikoları, bu rizikolardan bir veya birkaçının gerçekleşmesi sonucu sigortalı gemiye gelecek zarar ve ziyarı, gizli kusur nedeniyle kusurlu parçanın onarımı ve yenilenmesi masraflarını.

b) Kusurlu çizimden doğan ziyan, hasar ve masrafları.

c) Kızıktan inişi sırasında meydana gelebilecek kazaları.

ç) Donatılmak üzere, havuza götürülüp getirilmesi esnasında oluşacak hasarları.

d) Deneme seferleri çatışma sorumluluğunu.

(2) Yararlanıcı, yeni geminin denize indirilmesinden itibaren beş yıl boyunca yıllık olarak 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1352 nci maddesinin birinci fıkrasında sıralanan deniz alacaklarını teminat altına alan bir koruma ve tazmin sigortası veya mali sorumluluk sigortasına tekabül eden bir sigorta poliçesini bulundurur. Ayrıca, beş yıl boyunca yıllık olarak tekne ve makine sigortası veya bu sigortalara tekabül eden bir sigortayı yaptırır. Her yenilemede söz konusu sigorta poliçelerinin birer suretini İdareye sunar.

(3) Bakanlık tarafından kabul gören ve ilan edilmiş olan kulüp ve sigortacıların mali sorumluluk poliçeleri dışındaki belgeler kabul edilmez.

(4) Söz konusu sigorta poliçesinde meydana gelecek herhangi bir değişiklik yararlanıcı tarafından otuz gün içerisinde İdareye yazılı olarak bildirilir.

(5) Yeni geminin işletilmesinin sebep olduğu zıya veya hasardan Bakanlık sorumlu tutulamaz.

(6) Bu Yönetmelik kapsamında sigortanın yenilenmesine ilişkin yazılı veya sözlü bildirim konusunda Bakanlığa herhangi bir hukuki sorumluluk atfedilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bütçe ve Ödeme

Hurda teşvik bütçesi

MADDE 10 – (1) Hurda teşviki için sağlanacak kaynak, Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi bütçesinden karşılanır.

(2) Yeni inşa olunan gemi üzerine, ödeme yapılmadan önce kullanılacak teşvik tutarının bir buçuk katı tutarında birinci derece ve birinci sıradan ipotek konulur.

Ödeme usulü

MADDE 11 – (1) Ödeme yapılacak tarihe ait Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif döviz satış kuru dikkate alınarak Türk Lirası olarak, yeni inşa olunacak geminin;

a) Yapı halindeki gemilere özgü sicile kaydedilmesinde hurda teşvik tutarının % 40’ı,

b) Kabuk inşasının tamamlanmasında hurda teşvik tutarının % 30’u,

c) Tescilinde hurda teşvik tutarının % 30’u, ödenir.

(2) Yararlanıcı, hurda teşvik tutarı ödemesi için birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan aşamaların bitirilmesini müteakip yerli katkı oranını da içeren klas kuruluşu raporu ile birlikte geçerli tekne inşa sigortasını İdareye sunar.

(3) Son taksidin ödenmesinde hurdaya verilecek geminin terkin edilerek hurdaya ayrılması ve tevsiki gerekmede olup aksi durumda herhangi bir ödeme yapılmaz.

(4) Düzenlenen klas raporunun İdare tarafından uygun bulunması halinde yükleniciye ödeme yapılır.

(5) Bu Yönetmelik kapsamında yapılan ödemeler haricinde, klas kuruluşu, yüklenici ve yararlanıcı Bakanlıktan ayrıca bir ücret veya sair hak ve alacak talep edemez.

Yerli katkı oranı

MADDE 12 – (1) Yerli katkı oranı, aşağıdaki formüle uygun olarak klas kuruluşu tarafından tespit edilir:

$$\text{Yerli Katkı Oranı} = \frac{[\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)} - \text{Nihai Ürün İçindeki İthal Girdi Maliyet Tutarı (TL)}]}{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı (TL)}}$$

(2) Nihai ürünü teşkil eden yerli ve ithal girdi maliyetlerinin hesaplanmasında aşağıdaki kalemler dikkate alınır:

a) Kullanılan doğrudan ve dolaylı malzeme giderleri.

b) Doğrudan ve dolaylı işçilik giderleri.

c) Ürünle ilgili genel giderler.

(3) Yurt içinden temin edilen girdilerin ithal olup olmadığı hakkında, yüklenici tarafından ibraz edilecek fatura ile tevsik olunmak kaydı ile yüklenicinin beyanı esas alınır ve girdi ithal ise ithal girdi hesaplamasına dahil edilir.

(4) İthal girdi tutarının hesaplanmasında, ithal girdinin tesise teslim fiyatı ve teslim tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif döviz satış kuru dikkate alınır.

(5) Yeni geminin yapımı aşamasında kullanılan tüm girdilere ait belgeler sicile tescil edildiği tarihten itibaren beş yıl süresince muhafaza edilir. İdarenin talep etmesi durumunda bu belgeler İdareye sunulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İdari Yaptırımlar, Denetim ve Son Hükümler

İdari yaptırımlar ve denetim

MADDE 13 – (1) Teşvikten yararlanma öncesinde, sırasında veya sonrasında bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranılması halinde, yararlanıcı için ödenen teşvik tutarı, ödeme tarihinden itibaren 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanununun 1 inci maddesi hükmü uyarınca hesaplanacak faiziyle birlikte rızaen, bunun mümkün olmaması halinde; gemi ipoteği 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil edilir.

(2) 7 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca verilen ilave süreye rağmen söz konusu edimin ifa edilmemesi halinde birinci fıkra hükmüne göre işlem yapılır.

(3) Teşvikten yararlanma öncesinde, sırasında veya sonrasında gerçeğe aykırı ve yanıltıcı beyanda bulunan, belge tanzim eden, bunları kullanan gerçek veya tüzel kişiler hakkında 5237 sayılı Kanunun ilgili hükümleri tatbik olunur.

(4) Yeni inşa edilen geminin sicil kaydından itibaren beş yıllık süre içerisinde Türk bayrağı altında işletilmesini engelleyecek şekilde kiralanması, satılması, devir veya temlik olunması halinde birinci fıkra hükmüne göre işlem yapılır.

(5) 9 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sigorta belgelerinin yenilenmesini müteakip otuz gün içerisinde İdareye bildirilmemesi durumunda yeni inşa edilen geminin Denize Elverişlilik Belgesi askıya alınır.

(6) İdare yükleniciyi, hurdaya ayrılacak ve yeni inşa edilecek gemiyi her zaman denetleme yetkisine sahiptir. Bakanlık, denetim yapmak üzere merkez teşkilatı veya liman başkanlıklarından denizcilik uzmanı ve denizcilik sörvey mühendisi kadrolarında bulunan personel veya sıralı amirleri arasından gerektiği kadar personeli görevlendirir.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız.](#)